

VERONICA MANOLE

Informații personale:

Adresă Facultatea de Litere, Str. Horea nr. 31, Cluj-Napoca, România, 400202.

E-mail veronica.manole@ubbcluj.ro

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-6878-7925>

Google Scholar <https://scholar.google.com/citations?user=Ru2cs9cAAAAI&hl>

WoS [AAU-3825-2020](https://www.webofscience.com/webofscience/citations?user=AAU-3825-2020)

Studii:

- 2015 Doctor în Studii Portugheze, Braziliene și ale Africii lusofone, Universitatea Paris VIII, Conducător Prof. dr. Maria Helena Araújo Carreira; Distincție: *Très honorable avec les félicitations du jury*: <https://theses.fr/2015PA080076> (echivalare MEN pentru domeniul Filologie în 2016)
- 2018 Master în Interpretare de Conferință – MEIC (RO, EN, FR), Universitatea Babeș-Bolyai
- 2009 Master în Comunicare socială și relații publice, Universitatea Babeș-Bolyai
- 2007 Licențiat în Filologie portugheză și italiană, Universitatea din București
- 2003 Licențiat în Filologie română și engleză, Universitatea din București

Predare:

Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Litere

2017 – prezent Lector universitar. Discipline predate la licență (Limba și literatura portugheză): Morfologie; Sintaxa propoziției; Sintaxa frazei; Semantică lexicală; Pragmatică; Portugheză braziliană, Teoria și practica traducerii; Curs practic intensiv de limba portugheză (2021-2024); Proză scurtă (2021-2024); Portugheză economică (2022-2023); Curs practic – lexic (2022-2023); Discipline predate la masterat: Comunicare și practici discursive; Intercomprehenșiune romană; Seminar de cercetare și elaborare a disertației

2013 – 2017 Asistent universitar. Discipline predate: Cursuri facultative de limbă și civilizație portugheză.

2007 – 2013 Cadru didactic asociat. Discipline predate: Cursuri facultative de limbă portugheză.

Universitatea din București, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine

2007 Cadru didactic asociat. Disciplină predată: Curs practic de limba portugheză (A2).

Cercetare:

Granturi de cercetare:

2023 – 2024 Director de grant UBB Starting Research „Translating Brazil through the Ideological Looking Glass”, contract 32862/20.06.2023, finanțat de Univ. Babeș-Bolyai (finanțare: 50.000 lei).

<https://portughezacluj.ro/cercetare-investigacao-research/>

Publicații rezultate: 1. Manole, V. (2024) „A tradução na/da semiperiferia: a literatura brasileira na Roménia”. Revista Letras, 109 (1): 50-70. (WoS-ESCI); 2. Manole, V. (2024) “Ideologicamente falando: paratexto nas traduções romenas das obras realistas socialistas de Jorge Amado”. Transylvanian Review. Vol. XXXIII. Supplement 2: 39-50 (WoS-AHCI); 3. Manole, V. (2025) „Jorge Amado em romeno: do filtro ideológico às exigências do mercado livre”. Alea. Estudos Neolatinos. 27(2) DOI: <https://doi.org/10.1590/1517-106X/2025e68363> (WoS-AHCI)

2022 – 2023 Membru în grantul de cercetare „PLUS-SI Multilingualism for social sustainability and young people's inclusion”, finanțat de Universitatea din Torino și alianța universitară UNITA (finanțare: 39.000 euro). **Publicație rezultată:** capitol Manole, V. (2025) Línguas pluricêntricas, policêntricas ou acêntricas e(m) intercompreensão: oportunidades para a inclusão linguística, in Elisa Corino și Elena Madrussan (ed) *Il plurilinguismo per la sostenibilità sociale e l'inclusione giovanile*. Torino: Università di Torino, 35-49. ISBN 9788875903633 DOI: <https://doi.org/10.13135/2420-7969/20>

2020 – 2022 Director de grant PD finanțat de UEFISCDI PN-III-P1-1.1-PD2019-0544, „Address forms in the historical pragmatics of Romance languages: a Romanian-Portuguese comparative approach” <https://addressrom.granturi.ubbcluj.ro> (finanțare: 246.288 lei). **Publicații rezultate:** 1. Manole, V., (2023) The Great Discursive Divide in Communist Romania, Language of the Revolution The Discourse of Anti-Communist Movements in the “Eastern Bloc” Countries: Case Studies, edited by Eugen Wohl and Elena Păcurar, Palgrave Macmillan, p. 47-66 ; 2. Manole, V., (2023) As formas de tratamento na expressão da intensidade afetiva no discurso epistolar amoroso em português europeu e romeno, Romania Contexta III. Excès et abus dans les langues romanes, edited by Cristiana Papahagi, Sanda-Valeria Moraru, Veronica Manole, Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, p. 77-88; 3. Manole, V. (2023) Formas de tratamento em cartas abertas ao Presidente da República e ao Primeiro-Ministro, Revista Internacional em Língua Portuguesa, 44, 2023, p. 69-83, (ERIHPLUS); 4. Manole, V. (2022) “iscrevu esta carta so para bosemese saber”: a deixis social em cartas romenas e portuguesas da Grande Guerra, in Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Philologia, LXV, 4/2022, p. 437-452. (WoS-ESCI) ; 5. Manole, V., (2021) As formas de tratamento na abordagem multissistémica: uma nova proposta de análise, in Studia Universitatis Babeș-Bolyai.

- Philologia, LXVI, 4, p. 81-94, in Studia Universitatis Babeș-Bolyai Philologia (WoS-ESCI).
- 2019 – 2022 Membru în grantul de cercetare și formare „ReACTMe: Research & Action and Training in Medical Interpreting”, finanțat de Erasmus+; Universități partenere: Universitatea Babeș-Bolyai, UMF Iuliu Hațieganu (România); Università di Bologna, Università degli Studi Internazionali di Roma (Italia); Universidad San Jorge, Universidad de Murcia (Spania) (finanțare: 264.895 euro) <http://reactme.net/home> **Publicație rezultată:** 1. Foulquie Rubio, A. I., Cifola, D., **Manole, V. (2024)** Suggestions for the Professionalization of Medical Interpreting in Spain, Italy and Romania, in A. Nevado Llopis & A. I. Foulquie Rubio (eds) Medical Interpreting. Training the Professionals, Berlin Berlin/New York, Peter Lang, p. 103-126. ISBN 978-1-80079-321-7; Disponibil și în regim open access: <https://www.peterlang.com/document/1323640>

Granturi pentru mobilități:

- 2024 Beneficiar al grantului de mobilitate pentru cercetători finanțat de UEFISCDI, cod PN-IV-P2-2.2-MC-2024-0321 „Portugheza braziliană vs. portugheza europeană: divergențe lexico-gramaticale” (Universidade Federal do Rio de Janeiro, Brazilia)
- 2017 Beneficiar al grantului de mobilitate pentru cercetători finanțat de UEFISCDI, cod PN-III-P1-1.1-MC-2017-0536 „L’implicite dans les langues romanes” (Universidade Aberta, Portugalia)

Proiecte de cercetare:

- 2025 – prezent Membru în proiectul de cercetare „O cartografiere a împrumuturilor lexicale de origine franceză în spațiul României europene: variație, inovație, contact lingvistic și modelare culturală” (Lexis-Fr-ROM) al Institutului de Lingvistică „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti” al Academiei Române, cu participarea mai multor lingviști de la Universitatea din Craiova și Universitatea din București. **Publicații rezultate:** **Manole, V.,** Lupu, I., Vlad, C. (2025) „Les gallicismes en portugais et en roumain: contribution à l’étude du lexique de l’habillement”. Analele Universității din Craiova. Seria Științe filologice. Langues et Littératures Romanes, nr. 1, 132-149. <https://litere.ucv.ro/litere/ro/node/131/Article%202025>
- 2025 Director de proiect „Translation across Hemispheres” finanțat de Fondul pentru Situații Speciale (FSS) conform prevederilor O.M.E.N. nr. 3694/2019 și conform prevederilor O.M.E.N nr. 3132/2020, prin care am organizat două workshopuri cu participarea Prof. dr. Caetano Galindo (Universidade Federal do Paraná, Brazilia)
- 2019 – 2025 Membru în proiectul de cercetare „Istoria traducerilor în limba română”, director Prof. dr. Muguraș Constantinescu”, Univ. of Suceava, finanțat de Fondul pentru Situații Speciale (FSS) conform prevederilor O.M.E.N. nr. 3694/2019, nr. 3132/2020 și O.M.E. nr. 253/GP/.28.04.2025, <https://itlr.usv.ro/>. **Publicații rezultate:** 1. **Manole, V. (2022)**. subcapitolele: “Literatura portugheză” (p. 204-210); “Literatura braziliană” (p. 210-214); “Literatură portugheză de călătorii” (p. 784-785), in Muguraș Constantinescu, Daniel Dejica, Titela Vilceanu (coord.) O istorie a traducerilor în limba română: (secolul al XX-lea), 2nd volume, București: Editura Academiei Române. ISBN 978-973-27-3693-7 ; 2. **Manole, V. (2021)**. subcapitolele: “Instituții portugheze și braziliene care au finanțat traduceri” (p. 311); “Micaela Ghițescu” (p. 426-429); “Literatură medievală portugheză” (p. 969-972); “Lusiada, de Luís Vaz de Camões, traducere de Aurel Covaci” (p. 972-973); “Statutul traducătorului și al interpretului. Legislația românească în materie de traducere și interpretare” (cu Alina Pelea) (p. 274-283), in Muguraș Constantinescu, Daniel Dejica, Titela Vilceanu (coord.) O istorie a traducerilor în limba română: (secolul al XX-lea), 1st volume, București: Editura Academiei Române. ISBN 978-973-27-3438-4. ; 3. **Manole, V. (2025)**. “Literatură lusofonă”, in Muguraș Constantinescu, Raluca-Nicoleta Balățchi, Daniela Hăisan (coord.) O istorie a traducerilor în limba română secolul XXI – 2000-2025. Domenii literare și nonliterare, București: Tracus Arte, p 140-169.

Granturi instituționale:

- 2020 – prezent Membru în diferite granturi instituționale acordate publicației Studia Universitatis Babeș-Bolyai Philologia (indexată WoS-ESCI)
- 2017 – 2025 Membru în diferite granturi instituționale de asigurare a calității Masteratului European de Interpretare de Conferință finanțate de Parlamentul European: EP08/2025-2026, EP05/2022-2023, EP08/2020-2021, EP06-2019-2020, EP04/2017-2018 sau finanțate de Comisia Europeană: SCIC.B.1.001(2023)8383358, SCIC.B1(2021)6054669, SCIC.B1(2018)4733309
- 2012 – 2023 Expert în trei proiecte instituționale de predare a limbii române ca L1 sau L2 coordonate de Prof. dr. Elena Platon: POSDRU/157/1.3/S/133900; POSDRU/87/1.3/S/63909, POCU 152864
- 2014 – 2015 Expert proiect POSDRU 134774 IUMA – Îmbunătățirea interacțiunii universității cu mediul de afaceri

Burse: Bursă acordată de Direcția Generală Interpretare, Comisia Europeană (2017), Burse de cercetare acordată de Associação Internacional dos Lusitanitas (Februarie 2013), Universitatea din São Paulo (2012), Institutul Camões (2007), Bursă acordată de Universitatea din Milano (2005), Bursă Erasmus la Universitatea din Minho, Portugalia (2004-2005).

Premii: Premiu pentru Excelență Didactică acordat de Universitatea Babeș-Bolyai (2022); Premiu PRECIȘI

pentru articole științifice acordat de UEFISCDI (2017)

Membru în comitete editoriale: Studia Universitas Babeș-Bolyai Philologia (Universitatea Babeș-Bolyai); Sêbê Non Linguagens (Universidade de São Tomé e Príncipe)

Evaluare colegială: **1. Reviste:** Sêbê non Linguagens (Universidade de São Tomé e Príncipe); Linguística: Revista de Estudos Linguísticos da Universidade do Porto; Lidil: Revue de Linguistique et de didactique des langues (Université Grenoble Alpes, Franța); Labor Histórico (Universidade Federal do Rio de Janeiro, Brazilia); Linha D'Água (Universidade de São Paulo, Brazilia), Linguarum Arena (Universidade do Porto, Portugal); Estudios Románicos (Universidad de Murcia, Spania); Revista Internacional em Língua Portuguesa, (Associação das Universidades em Língua Portuguesa, Portugal); Comunicação e sociedade (Universidade do Minho, Portugal); Diacrítica (Universidade do Minho, Portugal); Studii de lingvistică (Universitatea din Oradea, România); **2. Volume:** Populismos e suas linguagens, Portugal; **3. Conferințe:** Congresso de Homenagem à Professora Doutora Isabel Margarida Duarte, Univ. do Porto, 2025; Inovação e Tecnologia no Ensino de Línguas 2023, LSP 2022 Shaping knowledge through language, Portugal, Diproling2019, Brazilia, **4. Edituri:** Editura Universității din București

Organizare de conferințe științifice: Romania Contexta V (2026), Romania Contexta IV (2024), Romania Contexta III (2022), Romania Contexta II (2019), Romania Contexta I (2017), ORAL2016 langues romanes. Corpus, genres, niveaux d'analyse (2016), Discours en presence: homage offerts à Liana Pop (2015), L'ORAL: formes émergentes, corpus, modélisations (2013)

Conferințe invitate: **Plenare:** conferința "Tradição e inovação na cultura portuguesa. 50 anos de estudos lusófonos na Roménia" (Universitatea din București, 2024), colocviul VariaR3 (Universitatea din Montpellier, 2023), **conferințe și prelegeri invitate:** Universidade Federal da Bahia (2024), Universidade de Brasília (2024), Universidade Federal do Rio de Janeiro (2024, 2023), Universidade do Porto (2023, 2020, 2013), Instituto Politécnico de Macau (2023), Università di Torino (2023), Università di Firenze (2023), Università di Pisa (2021), Universitatea din București (2018), Universitatea de Vest (2018), Universidade de São Paulo (2012), Universidade Federal do Paraná (2012).

Membru în comisii de susținere a tezelor de doctorat: Universidade NOVA de Lisboa (ian. 2023)

Membru în asociații profesionale: Associação Portuguesa de Linguística (APL); Associação Brasileira de Linguística (ABRALIN); Société de Linguistique Romane (SLR); Asociația de Studii Iberoromane din România (ASIR).

10 PUBLICAȚII REPREZENTATIVE

1. **Manole, V. (2025)** „Jorge Amado em romeno: do filtro ideológico às exigências do mercado livre”. Alea. Estudos Neolatinos. 27(2) DOI: <https://doi.org/10.1590/1517-106X/2025e68363> (WoS-AHCI)
2. **Manole, V. (2024)** „A tradução na/da semiperiferia: a literatura brasileira na Roménia”. Revista Letras, 109 (1): 50-70. DOI: <https://doi.org/10.5380/rel.v109i1.95519> (WoS-ESCI)
3. Benavente Ferrera, S., Calvo del Olmo, F., Frisan, E. H., **Manole, V.**, Rocha da Cunha, K. M., Shereen, H. (2024), Voyage en langues romanes, Paris, Didier, 216 p. ISBN: 978-2-278-10661-5
4. Foulquie Rubio, A. I., Cifola, D., **Manole, V. (2024)** „Suggestions for the Professionalization of Medical Interpreting in Spain, Italy and Romania”. In Almudena Nevado Llopis & Ana Isabel Foulquie Rubio (eds) Medical Interpreting. Training the Professionals, Berlin/New York, Peter Lang, p. 103-126. ISBN 9781800793217
5. **Manole, V. (2023)**. “The Great Discursive Divide in Communist Romania”. In E. Wohl & E. Păcurar (eds) Language of the Revolution. The Discourse of Anti-Communist Movements in the “Eastern Bloc” Countries: Case Studies. London/New York: Palgrave Macmillan, p. 47-66. ISBN: 978-3-031-37177-6
6. Benavente Ferrera, S., Calvo del Olmo, F., Frisan, E. H., **Manole, V.**, Rocha da Cunha, K. M., Shereen, H. (2022). PanromanIC, Manuale di intercomprensione tra lingue romanze, Zanichelli, Bologna, 208p.
7. **Manole, V. (2020)**. O debate parlamentar em português (Portugal, Brasil) e romeno: análise pragmático-discursiva, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2020, 443p.
8. **Manole, V. (2017)**. “Chapitre 11. A construção discursiva da imagem de si e do(s) outro(s) em contexto de intercompreensão: nós e vocês na plataforma Galapro”. C. Degache & S. Garbarino (eds) Itinéraires pédagogiques de l'alternance des langues. L'intercompréhension. UGA Éditions (ELLUG) - Université Grenoble Alpes: 229-244.
9. Roboredo Seara, I. **Manole, V. (2016)**. “Insult and the construction of other's identity: remarks on Portuguese political discourse”, Revue Roumaine de Linguistique LXI (3): 301-318, (WoS-AHCI)
10. **Manole, V. (2012)**. “Forms of address in written business discourse in Brazilian Portuguese and Romanian”. S. Măda and R. Săftoiu (eds) Professional Communication Across Languages and Cultures. John Benjamins. Amsterdam/New York: 265-280.

Listă completă de publicații: <https://dllr.lett.ubbcluj.ro/wp-content/uploads/2026/01/ManolePub.pdf>